

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . . 2 frt.
Negyed évre . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felvételadások ide intézendők.

SZERKESZTŐSÉG
III. ker. 141. sz.

SZENTÉS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR és GAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

Hirdetési árak:

3 hasábos petitorsért
egyszeri hirdetésnél 20
kr., kétszerinél 15 kr.,
háromszorinál 10 kr.
számtitkik.

„Nyitott ér”
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes
bevitelnél 30 kr.

Bérmertetlen leveleket
nem fogadunk el.

A 6 millió forint fedezése.

III.

Ha tehát csak azt akarjuk az állam hozzájárulásának tekinteni, a mi a kormánybiztosi javaslatban ilyenül feltüntetve van s ennél többet elérni nem kívánunk: erre nézve nem szükséges külön törvényt alkotását kérelmeznünk; mert e tekintetben az 1875. VII. és az 1881. XLII. törvények már elég bőven intézkednek. Sőt az utóbb említett törvény az ármentesítő társulatoknak még több jogot ad, mint a mennyi kedvezményt a kormánybiztosi javaslat szerint kérelmeznünk. Ezen törvény szerint ugyanis nemcsak kérhetjük, de követelhetjük is, hogy ne csupán a kormánybiztosság által felhasznált 6 millió forintnak 8%-tőlja vétessék a katasteri tiszta jövedelem és a földadó megállapításánál illetőleg visszatérítésénél figyelembe: hanem az ármentesítésre és belvízszabályozásra a töltések első izbeni kiépítése s a Tisza, Körös és Maros közti ármentesítő társulatok megalakulása óta befektetett, ugyszintén a még azután befektetendő költségek 8%-tőlja s ezenkívül úgy a töltések, mint a belvízszabályozási művek fenntartási költségeinek egy évi átlaga is.

Sőt még azt sem szükséges külön törvény hozatala után kérnünk, hogy a földadó visszatérítés az 1883-ik év elejétől fogva vegye kezdetét; mert erre nézve a legujabban alkotott 1882. évi XXIX. törvény cikk már szintén intézkedik, — kimondván hogy „az 1881. évi XLII. törvény cikk által a különös gazdasági költségek megtérítésének címén az ármentesített területek részére biztosított rendelkezések 1883. január 1-től kezdve még azon esetben is érvényesítendők, ha az új kataster alapján az új adó még akkorra kivethető nem volna.”

De van még más észrevételünk is.

Feltéve, hogy a kormánybiztosi javaslat, az állami hozzájárulást illetőleg helyes alapon nyugszik, — a mit az eddig elősorolt indokok mellett kétségbe vonni bátorokodunk, — ha mi a földadó visszatérítést évi 158,000 forintnyi változhatlan összegben kívánjuk megállapítani, ezzel minden esetre kevesebbet kérünk, mint a mi az ártéri birtokosságot megilleti. Eltekintve ugyanis még attól is, hogy nekünk a múltból eredő, nem különben a jövőben keletkezendő töltésépítési, védelmi és belvízszabályozási költségeket is jogunk van számításba vétetni: köztudomású dolog, hogy a földadó kataster még nincs készen s hogy a földek osztályba sorozása, s a földadó alapját képező tiszta jövedelem megállapítása, még talán több mint egy év múlva fog jogerőre emelkedni, illetve jogérvényesen befejezteni. Ily körülmények közt minden attól függ, hogy ártér-birtokaink miként fognak végérvényesen osztályoztatni s utánuk mennyi tiszta jövedelem állapítatik meg? Csak például hozzuk fel, hogy egy osztálylyal feljebb sorozás, vagy a tiszta jövedelmi kulcs országos arányosításánál azon kulcsnak a mi vidékünkön feljebb emelése, még az igen szerényen kérelmezett 158,000 forint földadó visszatérítést is csekély összegűvé tehetné az ártéri birtokosok által tényleg túlfizetendő adóval szemben!!!

De még ettől is eltekintve, vagyis ha a jelenleg ismert alapok és tisztajövedelmi kulcs mellett történnék is a végérvényes osztályba sorozás: az ármentesítés és a belvízszabályozás teljes befejezése következtében, a földek miveltési ágainál már

a közeli jövőben igen lényeges változások fognak valószínűleg bekövetkezni és a mi a földadó változhatlanságáról a fennálló törvények értelmében legfeljebb csak 15 évig vagyunk biztosítva, — ezzel szemben 50 évre kötnénk le magunkat arra nézve, hogy mi az államtól csak 158,000 forint földadó visszatérítésre tarthatunk igényt.

Mindezek felettébb meggondolandó dolgok.

Ugyanezért ismételen azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy ha csak úgy értelmezzük az államnak a töltésépítési költségekhez való járulását, mint az a kormánybiztosi javaslatban kifejezésre lón jutatva: akkor nem szükséges tovább menni azon alapoknál és biztosítékoknál, a melyek az 1875. VII, 1881. XLII. 1882. XXIX. törvényekben lefektetve vannak, és pedig annál kevésbbé, mert ezek nekünk több előnyt biztosítanak, mint a mennyit a javaslat szerint kérelmeznünk s a mi szintén figyelmét érdemel, azon törvények nem a különös kedvezmény, hanem az igazság, a méltányosság és az egyenlő teherviselés alapeveire vannak fektetve.

Hagyjuk tehát a katastert a maga megkezdett útján a most hivatkozott törvények értelmében tovább haladni és ha azt akarjuk, hogy az állam csakugyan elvállalja töltésépítési költségeink egy részét: akkor ne hozzuk kapcsolatba, vagy talán világosabban szólva — ne zavarjuk össze ez iránti kérelmünket a katasteri ügyek gyakran nagyon is elasticus és a körülményekhez képest még felettebb módosítható intézkedéseivel; hanem ettől teljesen eltekintve vessünk számot komolyan és alaposan vagyoni erőinkkel s a töltésépítés költségeiből már eddigelg eredett és még ezután is származandó terheinkkel és a mennyiben azt talánhánk hogy ezeket a nagy összegűben elviselni képtelenek vagyunk, tárjuk fel a reánk súlyosodó terhek mérvét, kétségbe vonhatlan számadásokkal támogatva, egész teljességben a magas kormány előtt, vonjuk meg tisztán és érthetően a határt a meddig elmehetünk, de a melyen túl a gazdasági bukás örvénye fenyegeti az ártéri birtokosokat; mindezeknek utána pedig oly törvényjavaslat készítésére és az országgyűlés elé terjesztésére kérjük fel a magas kormányt, mely szerint a töltésépítési végrehajtás alkalmával felhasználált állami előlegeknek általunk el nem viselhető, vagy az építési költségek szokatlan magassága miatt minket meg nem illethető része, az államkincstár terhére egyenesen és közvetlenül átvállaltassék.

n.

Ismétlő iskolánk átalakítása.

A ki hazánk tanügyét figyelemmel kíséri, kénytelen beismerni, hogy úgy a kormány mint egyes városok igen sok áldozatot hoztak s mai napig is hoznak a tanügy előmozdítása céljából. De míg egyrésztől a hozott áldozatok majdnem kizárólag a tudományos pályára készülő ifjúság érdekében a palotaszerű középtanodák létesítésére fordítottak, addig a külföld által háttérbe szorított hazai iparnak és az ősi szokásoktól lebillenceselt mezőgazdaságnak csak a kegyelem morzsái jutottak. Minden ferde intézkedésnek káros következményei szoktak lenni s ezek a tanügy terén sem maradtak el. A kormány s minden elfogulatlan ember látja, hogy sok a tudományos ember s annál több a félművelt járdataposó, tehát a tudományos pályát minden módon megkelet nehezíteni, hogy visszariasztassék a műszak tempomába tóduló hivatlan sokaság; de azon meggyőződés

is kezd tért foglalni, hogy a piszkos kötővel ellátott apró nemzedékről is kell gondoskodni, azon osztályról, mely a külföldi országokban az állam arany oszlopait, az uralkodó elemet képezi, mert mivel képzett s gazdag, holott nálunk, mint nem oly képzett s gyakran csak a koldúnál gazdagabb a társadalmi életben, ugyszólva figyelembe sem jön, az állami háztartásban pedig évről évre csekélyebb adóképeséggel bír, mert szellemileg s anyagilag hanyatlók.

A céhrendszer megszüntetésével megszűnt ugyan sok visszaélés, de bátran elmondhatni, hogy az iparszabadság több kárt, mint hasznot okozott, mert az ipartörvény az iparos segédek és tanoncok sem kiképzetéséről, sem u. n. erkölcsi rendszabályokról nem gondoskodott s ha ezen állapot tovább fog tartani, félni lehet, hogy az idősebb iparos nemzedék kihaltával az államnak és községeknek szegény és tápoló intézeteket kell majd felállítani.

De amint említettem, derülni kezd a láthatár. A kormány még az ipartörvény célszerű módosítása előtt már is lépéseket tesz arra nézve, hogy az iparostanoncok kiképzetésére nézve újabb intézkedések tésessenek s e végből a közoktatási miniszter egy rendeletet bocsátott ki, mely szerint mindazon városokban, melyekben az iparos tanulók száma százon felül van, u. n. alsóipariskolák szerveztesenek s ennek foganatosításával Jágócsi Péterffy József miniszteri biztosi bizottság. Hazánkban 87 olyan város van, melyekben az iparos tanulók száma a százat meghaladja, melyekben eszerint vagy új ipariskolák szervezendők vagy a fennálló eddigi ismétlő iskolák ipariskolákká lesznek átalakítandók, s ezek közzé Szentés város is tartozik, mely — tekintve iparos tanulók számát — e téren is 48-asnak bizonyult be, vagyis a legtöbb iparostanulóval bíró városok sorában a 48-adik.

Azt állítják, hogy nincs Európában másik olyan ország, melyben annyi törvényt alkotnának, mint hazánkban s hogy egy sem hajtatik végre oly pontosan, mint az adótörvények. És ha már az országgyűlésen alkotott s a király által szentesített törvények — ha esetleg az adóra nem vonatkoznak — oly kevés figyelemre méltatnak, mi vár a ministerium által kibocsátott rendeletekre? Én is attól tartok, hogy kevés helyen lesz pontosan elég téve az ipariskolákra vonatkozó ministeri rendeletnek, s habár még ettől sem várom a létező bajok teljes orvoslását, mindazáltal azt a keveset is örömmel kell megragadnunk s arra törekednünk, hogy a rendeletben foglalt üdvös intézkedések ne csak papirosan maradjanak, hanem hogy az ige testté váljék, hogy azok életbe léptetessenek.

Városunkat a ministeri rendelet legkevésbé sem hozhatja zavarba, amennyiben városunkban az iparos tanulók oktatásáról eddig is túrhatóan gondoskodva volt, s hogy nagyobb eredményt nem lehetett felmutatni, azt csakis a hanyag iskolafelügyeletnek kell tulajdonítani. Minthogy azonban a ministeri rendelet gyökeres reformot céloz behozni az iparostanulók oktatásába, mert csakis ettől vár a kormány az eddiginél nagyobb eredményt, s ezen reform az iparos tanulók oktatásában új szervezetet kíván, jó szolgálatot vélek tenni, ha mind az iparügyek iránt érdeklődők, mind az irányadó körök számára ezen rendeletet röviden ismertetem.

Az alsó ipariskola első előkészítő tanfolyamból és három rendes osztályból fog állani.

Az előkészítő tanfolyamba azok vétetnek föl, kik vagy semmit vagy igen keveset tanultak, tehát a leggyöngébb iparostanulók, s az írás, olvasás és számolás elemében nyerne oktatást.

Azért minden először beiratkozó tanuló felvételi vizsgálatnak vettetik alá s ismereteihez mérten a megfelelő osztályba vétetik föl.

Itt megjegyzem, hogy eddigi ismétlő iskolánk első osztályában a fentebbieken kívül még földrajzot is tehát többet tanultak.

Az ipariskola első osztályának tananyaga majdnem ugyanaz, a mi az ismétlő iskola második osztályáé volt, csak hogy hozzá kell adni egyszerű elbeszélések és levelek fogalmazását, — ellenben a köbzsámítást ki kell hagyni.

Az ipariskola második és az ismétlő iskola har-

madik osztályának tananyaga közt már lényegesebb különbség van, s mivel az ismétlő iskola eddigi harmadik osztálya az ipariskola II-ik osztályává alakították, a tananyagot a következővel kell pótolni: a fogalmazásból a napló, pénztárkönyv, főkönyv és leltár ismertetését; a számtanból a társaságszabályt, összetett arányokat és időhatárszámítást; a mértanból a köbszámítást s a vetületek elemeit.

Az ipariskola III-ik osztálya és az ismétlő iskola IV-ik osztálya közt már igen lényeges különbség észlelhető s mivel hosszadalmas lenne az összehasonlítás, csak annyit jegyzek meg, hogy az utolsó évben egészen új tananyag lép be az eddigi helyébe, legalább a miniszteri rendelet ezt így kívánja.

Nevezetesen szerepre van hivatva a rajzkutatás is mint az iparoktatás főtanfolyga, melyre nevezve a tanterv nemcsak szabadkezi, hanem mértani rajzot is ír elő, még pedig az iparosokra annyira fontos és szükséges ábrázoló mértant.

Ennyit a tantervről.

A miniszteri rendelet második szakaszát a rendtartási szabályok képezik, melyekből megérthető, hogy az ipariskolának rendszeres szervezettel kell bírnia. Ezen szabályok nevezetesebb pontjai a következők: A tanítás szept. 15-én kezdődik s június végéig tart.

Minden tanuló felvételi vizsga alapján vétetik fel s osztatik be az ismereteinek megfelelő osztályba. A 12ik évet még be nem töltött iparos tanuló a rendes elemi népiskolába utasittatik.

Ha az iparostanuló a 15 évi életkor betöltése után is mint tanoncz működik s az ipariskolát még nem végezte be, egészen a felszabadulásig tartozik az ipariskolát látogatni.

A tanításra szánt idő hétköznapokon hetenként 4 óra s vasárnaponként a nappali órákban 3 óra a rajztanításra, s a kiszabott tantárgyakat, tehát a rajzot is, minden tanuló köteles tanulni.

Az iskolalátogatás egy jeggyel fog ellenőriztetni, melyet a tanító megkönyvel s a gazda láttamoz, minden óramulasztást a mestertől hozott bizonyítvánnyal kell igazolni.

Ha a tanuló 20 napot ok nélkül igazolatlanul mulasztott, az osztály ismétlésére utasittatik.

Az óramulasztás igazolatik, ha a tanuló beteg, ha a gazda családi körében haláleset fordult elő.

Szünnapok tartatnak: július és auguszt. hónapokban, továbbá a községek által meghatározandó napokon.

A rendelet harmadik szakasza az iparos tanulóknál alkalmazandó fegyelmi szabályokat tartalmazza, melyek évközben a tanuló előtt az intézet igazgatója által többször felolvasandók.

A negyedik szakasz az ipariskola vezetésére, igazgatására és felügyeletére vonatkozó intézkedéseket sorolja elő. Nevezetesen megszabja a tanítók és az igazgató-rendőrt a legrendesebben és, a hol a körülmények megengedik, szaktanítók alkalmazását rendeli el.

A közvetlen felügyeletet gyakorolja az u. n. iparitanodai bizottság, melyet az iskolafenntartó község választ, még pedig tanítással foglalkozó vagy a tanítás ügyéhez értő s az iránt buzgólkodó egyének, kiválólag pedig

mindel és értelmes iparosok közül. Megjegyzendőnek tartom, hogy az ipariskola nem a községi iskolaszék, hanem külön iparitanodai bizottság felügyelete alá helyeztetik amiut ezt Jágócsi Péterffy József kiküldött miniszteri biztos az e tárgyban Miskolcon tartott értekezleten kimondotta, s azért az ipariskolák szervezésére, az igazgatóknak és a tanítóknak a fentartó testületnek való ajánlása nem az iskolaszék, melynek az ipariskolával szemfélté össze öttetése nincsen s a miniszteri rendelet szerint nem is lehet, hanem az iparitanodai bizottság hatáskörébe tartozik. A főfelügyelet a vallás és közoktatási minisztert illeti, ki ezt a tanfolygók s az e végre kinevezett biztosok által gyakorolja.

Végre a szegénysorsu iparostanulóknak tanításához szükséges tankönyveket, írót és rajzszerkeket magának az iskolának kell szerezni és azokat a tanulóknak ingyen kiosztani.

Soraimat azon óhajással zárom be, hogy az ipariskolák életbe léptetése új korszakot alkosson s jobb jövőt teremtsen a hazai iparosoknak!

Balázsovits Norbert.

Tisztelt szerkesztő úr!

A „Szentesi Lap” folyó évi november 11-én 43. számában „i. e.” alálattal „Vigyázzunk” cím alatt megjelent és igénytelen személyemet is minden vonatkozás nélkül elvert cikkre rákényszerített válaszomat, — a „Szentesi Lap” az övédelemre — is kérem, hogy szokott fért engedni, — legyen szíves újjáírni.

Már az év folyamán hallgatással mellőztem azon híripi megajánlásokat, melyek nyilvános működésben és sokszor személyem ellen intézettek, meg lévén arról győződve, hogy mindenkinek tetszeni nem lehet, legkevésbé pedig akkor, midőn egyesek érdekeinek, jogtalan ambícióinak, hiú vágyaiknak kötelezőségei kellek szűnyát szegni. Most is hallgattam volna, mert az újonnan sikra keit búsítva, a miat mindenki lathatja, a rágalom embere, ki e peszben szenvedélyt a szerint érvényesíti, a mint körül ményei jó vagy rosszra fordulnak, — most úgy látszik ez a fagyponon felül áll, azért támad meg egyes embereket, mert ezek a társadalom embereit, melyben élnek, meglátják, megismerik, egymással érintkeznek. De ez ő előtte vajmi nagy bűn. Mind ezt ő csak szégyémből teszi és a ki ellenkezőleg tesz, annak titkos céljai vannak, az már megmeteljezi másnak akaratját és határozási képességét? Meglehet pedig tisztelt cikkíró úr arról győződve, hogy mai napig más emberek is tudnak gondolkodni, mint a kiknek cikkíró úr ezt megegyedi, és hogy mindennel inkább lehet kapacitálni, csak azzal a modorral nem, melyet ellenem mások kinyújtásával jelenk lét felhasználni.

Amint előre bocsájtottam, most senki szóvaltam volna fel, ha a cikkében a Schwarz-féle végrehajtási vállalkozóval kötött, állítása szerint elviselhetlen terhes szerződést az én művemnek nem declarálta és ezzel személyemet terhelő összejátszás legmeltatlanabb gyanúsításával nem illetett volna, — melyet Horváth Gyula kormánybiztosnak kellett erőszakkal felbontani.

En, ezt az állítást határozottan visszautasítom, és ezennel kijelentem, hogy a kérdéses vállalati szerző-

dés a kormánybiztoságról, left lemondásom után, tudtomon akaratomon kívül és megkérdésem nélkül kötöttem megkötvetlenül a közmunka s közlekedési miniszteriumban. Ha tehát a kérdéses szerződés csakugyan oly rossznak bizonyult be, hogy megváltoztatását erőszakkal kellett kivívni, ezen győzelem leleplezését csak is én köszönhetem meg, legkevésbé pedig az, kinek ezzel kedveskedni akart, de a ki ugy hiszem ezen kedveskedésre éppen nem szorult rá.

Ezen tényállás is elég világot vet cikkíró adatainak megbízhatlanságára, mellyel hosszabban foglalkozni sem időm sem hajlandóságom nincs.

Stammer Sándor.

Világfolyása.

Ugyancsak erős muszka szél kezd lengedezni, nemcsak a természetben pedig, hanem a politikai világban. Most ugyanis egyszerre tele lett a világ a megdöbbentő hírel, hogy a muszka roppant gyorsasággal es nagy erő feszítéssel háborura készül, még pedig ellenünk. A lapok meghuzták a vészharangot, s mind erről beszél most valamennyi, s pedig nem csak mint valami egyszerű hírről vagy gyanúsításról, hanem mint igen komoly és közel álló dolgról. Különbben ha olvassuk a muszka készülődéseit, minden tagadása dacára meg kell győződünk, hogy csakugyan nagyban készül, és pedig ellenünk. Békés beszédei és ígérétei, csak jobban megerősítik hitünket. Igaz ugyan, hogy a katonai tekintélyek szerint a muszka sereg ez idő szerint nem harc képes olyan sereggel szemben mint a miénk, de ki tudja hogy a muszka mire számít? S lehet hogy a higgadtabbaknak ellenére is van ez a háboru terv, de a nihilisták miatt mégis jobbnak látják bele menni, ugy gondolkozván, hogy ha kálháborut kezdenek, a mely nagyon népszerű lenne a muszkaiknak, akkor talán a nihilisták által indított belső zavargások megszüntennek, mivel minden muszka szívet és gondolatát a külső háboru foglalná el. De e nélkül is a harcvágyó katonai párt, mely minden áram háborut akar s gyűlöl kivált minket és a nemzeteket, — most egészen kezébe kerítette a hatalmat. — A hadsereg előre tolását határaink felé már megis kezdték, bár ennek egészen békés színt akarnak adni. A hadsereget 4 nagy hadosztályba osztják, melynek egy része északra, — a másik déli, aztán keleti és nyugoti lesz. Határaink közelében egyelőre 80 ezer főnyi sereget szándékoznak sok lovassággal felállítani. A vasutakon pedig óriási gyorsasággal dolgoznak, s ezeknek irányja mind olyan, hogy csakis ellenünk lehet irányozva. Legnagyobb sietséggel dolgoznak pedig azon vasut vonalon, mely az ország északi részét a délnyugotival egyenes irányban köti össze, melynek az a célja, hogy az északi sereg a délit szűkség esetén megsegitesse, és megfordítva. A németország és felőlünk való muszka határvárak is nagy gyorsasággal erősítettnek, a fekete tenger kikötői pedig torpedókkal zárattak el. Az is tudomásunkra jutott, hogy a muszka újabban 6 pancé-

„Szentesi és Vidéke” tárcája.

A mostoha leány.

Irta: Herrmana Jenő.

(Folytatás.)

Ismét multak hetek, midőn egy este Emma rendkívül felizgatva férje szobájába lépett.

„Mi a baj?” kérdezé férje megijedve, midőn ne-jének elvörösödött arcát megpillantá s érezte, hogy nehéz óra vár rá!

„Ez hallatlan! Istenem, mit kell még szenvedni azzal a leánnyal!”

„Irával?” A báró nagyon halkán intézte ezen kérdést.

Emma, mintha elfáradt volna, minden válasz nélkül a pamlagra vetette magát és mindkét kezével eltakarta arcát.

Emma! — mindenható Istenem, mit vétett ismét? Emma még mindég nem válaszolt.

„Szólj hát! kéré a báró nyugtalanul, mit követett el? Az utolsó szavakat a báró majdnem durván intézte hozzá. Türelme Irma iránt véget ért.

„Olvasd el!” És Emma egy papirt nyújtott neki át, mely levél alakjában volt összehajtvva.

A báró reszkető kézzel bontotta ki. A levél nem volt senkire czimezve és aláírása sem volt. Így hangzott:

„Utolsó találkozásunk óta, a mikor oly szerencsés valék, szerelmemet önnek megvallhatni, látásomat oly módon kerülő, hogy azt kell hinnem, hogy akkori mosolyát már megbánta! Miért emelt föl az egzekir, hogy csupán ismét letaszítsom — minden szentre kérem, ne engedjen senkitől, csakis ön szívtől és az megmondja, hogy semmi sem köti önt le, semmi sem áll útjában,

hogy boldoggá tegyen! Az illemnek gyakran nagy áldozatot kell hozni.

„Ne fusson előlem — három hét óta féreg rágógódiok életemen!”

„Három hét!” mormogá komoran a báró.

„Három hét!” — ismétlé Emma — „három hét óta nem szabad neki a szobát elhagyni!”

„Hogy akadt ezen levél kezébe?”

Emma egy darabig zavarban volt — „feltörtém,” dadogá — azután határozottabban tevő hozzá: „A levélhordó személyesen adta nekem át, mikor hazajöttem; a folyosón találkozott velem.”

„Mutasd meg a pecsétet — van-e címer rajta?”

A báró kinyújtá kezét, anélkül, hogy Emmára tekintett volna. Nem vette tehát észre, hogy neje arca elpirult.

„Azt hiszem, hogy a borítékot szobámban hagytam; — úgy van, különben a pecsétben A. K. betűk voltak.”

„És az én lányomra volt címezve?” A báró „há” az én” szavakat oly erősen hangsúlyozta, hogy meg lehetett ismerni, miszerint nagyon fel van háborodva.

„Mellethin Irma kisasszonyra!”

A báró szó nélkül felállott és Irma szobájába indult. Emma követte.

Irma lámpájánál ült és varrt. Szeme vörös volt a sirástól — vajjon fájdalom, vagy harag okozta-e, nem tudjuk.

Atyja belépésekor összerendezett; három hét óta most először látta.

„Atyám! — kiáltá és az öröm sugara honolt fiatal arcán, de midőn észre vette, mily komoran tekintett rá és hogy mostohaanyja nyomában van, hideg borzadály futott végig testén és arca elhalványodott.

„Olvasd!” — mondá atyja komoran, s oda nyújtá neki a levelet.

Irma reszkető kézzel nyult az irás után, de alig olvasta el az első szavakat, midőn a levelet az asztalra tette és atyjához bátran feltekintve morogá: „Mi közöm van ehhez? Atyám ez nem nekem szól!”

Mellethin felvette a levelet és újat azon szavakra tette „három hét óta” és szeme elé tartotta e sorokat.

„Nem neki szól!” — kiáltá Emma, mintha csodálkoznék azon vakmerőségen, mellyel Irma ezt tagadta.

Irma látta, hogy atyja reske ett, hogy rámeresztett tekintete a legmélyebb bánatot s egyszer-mind a leghevesebb haragot fejezte ki.

Szemébe nézett — „Atyám!” és könyzapor borította el arcát — „atyám, ne légy oly rossz véleményben felőlem.”

„Könyörögve” kezét akarta megfogadni.

„Jer, még sirba visz téged!” mondá Emma hidegen s megfogta férje karját, hogy elvezesse.

Mellethin a levelet leány arcába dobta. Azután Emmával távozott.

Irma magánkülvili állapotban földre rogyott. Nem hallotta, hogy Emma férje után az ajtó bezárta.

Mellethin el volt határozva, hogy most neje tanácsát követi ki már régen említette volt, hogy Irmat valaki gondozására kell bízni, ki nevelését komolyan magára vállalná. Atyja eddig még mindig remélte, hogy Irma meg fog változni, de most érezte hogy itt az idő a legszigorubb bánásmódra. Nagyon nehezire esett az elválas, de a mostani jelenet határozott, és háza becsületle sokkal fontosabb volt, mintsem hogy ezt szive gyön-geségének áldozza fel.

Irmat egy falusi lelkész vezetésére akarták bízni, kinek kiszemelését és a szükséges lépések megtételét Mellethin neje bizta.

jegyezte a kedves és házas Forgó Zsófia kisasszonyt.

— Várhelyen Nagy András Jánosné, Muci Mária nevében is 20 ezer forintot adományozott a városnak egy artézi kut furatására.

— Szeged város jövő évi költségvetését a számvetés egybeállította a szabályszerű letárgyalás végeit a hatósághoz beterjesztette. A rendes bevételek a költségvetésben 868, 138 frt a rendes kiadások 790 547 frt vannak előirányozva, rendkívüli fődíjazás czimén pedig 250, 000 frt van főtörvény. Ez az előbbi összeg, amely a kiadások és bevételek közötti különbözetről s az 50 50 koral kivandó pó-adóból fog előállani, a városi építkezések költségeire lesz fordítható.

Apróság.

Elenkezőleg. Egy orvos az utcán sétált barátjával, midőn szemlőzt vele csinos hölgyecske jött. Az orvos hirtelen odaszólt társához: „Jérünk félre, az a szép asszony, a ki szemben jön, ismerősöm s nem akarok találkozni vele; rendkívül haragszik rám. Férjét gyógykezeltém...” — „Ah értem, és őu oda” küldte, a honnan nincs visszatérés? — ah „Ellenkezőleg,” válaszolt az orvos, „meggyógyítottam.”

Furcsa Praenumeráció. Erdélyben van egy lap, melynek címe „Szilágymege és vidéke,” szerkesztője Tardai Balog Samu ügyvéd. Az előzetési felhívásban kijelentik, hogy előfizetéseken előadnak buzát, csirkeket és egyéb nyers terményeket, még pedig a piaci árnál 10 százalékkal magasabb áron. Ha adunk!

A bíróság válópert tárgyal. A férj igen bünbánón viseli magát.

Elnök. „Látja asszonyom, hogy férje csupa szív” Nő. „Szívnek szív ugyan, de nagyon erősen ver.”

Egy fiatal ember igen illentül kiabált a bálta remben.

— Uram, önt már bizonyosan máskor is kiutasították... dorgál egy rendező.

— Igen de az vidéken volt.

Az orvos végső rendeleteket ad a halálos beteg részére.

Másnap javult állapotban találja.

— Ugy látszik nem követték tanácsomat? kérdé gyanakodva.

Amerikai reklám. Egy óhiói hírlap előfizetési felhívását a következő kijelentéssel fejezi be: „Lapunk kiadó hivatala számos gazdag özvegygel és leánnyal szerződést kötött, melynek értelmében ezek kötelezik magukat, hogy csak olyan férfíhoz mennek nőül, a ki lapunknak egész éves előfizetője.”

Vegyes hírek.

— Zivatarok télen. Múlt pénteken éjjel Dunaföldvárrott jégesővel vegyes zivatar volt. Vilámlott, menydörgött akár csak nyár közepén s a zivatar majd egy óra hosszat tartott. — Hasonló zivatar volt Győrött. Mogyoró nagyságu jég esett és a villám a benzések muzeumába ütött, honét a falon keresztül a toronyba, onnan pedig a falat átszakítva a szabadba hatolt.

— A sirban született. Szörnyű esetről ír egy lengyel újság. Varsó környékén egy 27 éves nő halt meg a minap, ki reményteljes állapotának kilencedik hónapjában volt. Halála váratlanul következett be, nem előzte meg semmiféle betegség De mivel férje gyakran bántalmazta a szegény asszonyt, az a hír támadt a fahogy gyilkosság áldozata lett. Eljuttat e hír a hatósághoz is, mely elrendelte azonnal a halott kiásatását. Borzalom fogta el a törvénytörő bizottság tagjait s a sűr köré gyűlt embereket, mikor a kinyitott koporsóban a holt asszony lábai mellett egy új szülött gyermek holttestét pillantották meg. A gyermek egészen ki volt fejlődve s a sirban jött a világra, hol néhány óráig élhetett is. Anyjának örök nyugod hely bőlcsője és sírja volt egyszerre. Az anyáról konstataáltak, hogy eszméletlen állapotban elevenen temették el s miután fölcusdott, gyermekét iszonyu kínok közt szülte meg a koporsóban. Ezt mutatják az anya ajkára száradt vér, összevissza harapdált nyelve s göröcsőre összeszorított ujjai is.

— Ki fizet legnagyobb adót Magyarországon? A nagy hírű Esterházy-család majoreszkója, herceg Esterházy Miklós, ki csupán sopronmegyei birtokai után 141,446 forint 54 krajcár évi adót fizet. Ha tudjuk azt a körülményt, hogy az Esterházy család, anyagi körülményei rendezésére óriási vagyonának egy tekintélyes részét volt kénytelen föláldozni s ma majoreszkója mégis ily nagy

adónak megfelelő dűsgazdagsággal bír, el lehet képzelni, hogy milyen mesés kiterjedésű vagyonnal birhatott ezen család azon időben, mikor az országiszerte ismeretes szájhagyomány szerint Esterházy Miklós herceg megnyerte azon fogadását egy szintén gazdag angol főúrral szemben, hogy neki több juhászkutyája van, mint a mennyi birkája az angol főúrnak.

— Ostor párbaj. Már párbajok dolgában is lefőznek beuntunk az Amerikaiak. Minálunk ugyanis kimennek pisztolyra vagy kardra, s dacára e gyilkos fegyvereknek, még is alig esik tizedik esetben valamelyik félnek baja. Meggondolván e dolgot két viaskodni akaró amerikai, kaptak magukat, se pisztolyra se kardra, hanem ostromra mentek ki, s hosszas csapkodás után, ugy helyben hagyták egymást, hogy rostanak sem lett volna jó egyik bőre sem. Ekkor a segédek kijelentették, hogy a becsület helyre van állítva, mire a viadal megszünt, a két mérges fel pedig kibékülvén, mindenik haza szállítottat — lepedőben.

— Hosszu életű család. Francia ország Monx nevű városkájában él négy testvér, kik közül az egyik 105,- a másik 100,- a harmadik 95,- a legfiatalabb pedig 92 éves és még mindnyájan a legjobb egészségnek érnek örövendek, s egyik közülük minden 1—2 hétben pár mértöldnyi utat gyalog megtesz, hogy a szomszéd városban lakó fiát meglátogathassa.

— Ritka esküvő történet közelebb német országban. Ugyanis egy szegény cserepező legény vette el So bieszki János lengyel király egyik női ivadékát. A dolog ugy értendő, hogy a Sobieszki királyi család utóbb a muszkák által üldözötve, Német országba menekült s ott teljesen elszegényedett, ugy hogy a kik még meg vannak belőle, napszámból tartják fel magukat. Ilyen változandó a világ sorja!

— Amerikában, hol a keresztény egyháznak 30—40 felekezete is van, most az egyik azt hirdeti hiszi és vallja, hogy özönvíz fogja e világot elpusztítani, még pedig az idén. Hogy tehát e veszedelem elől meg meneküljenek a hívek, most egyik főpapjuk óriási bárkát épít, melyre majd annak idejében a híveket felszedhesse. E bárkán szintugy lesz I-ső, II-ik és III-ik hely mint a mi gőzhajóinkon, s már most is lehet helyeket előre váltálni, így pl. az I-ső hely ára 100 forint.

— Akinek hétszáz felesége volt. Nyugat Afrikából Omoru király halálát jelentik. Ennek az afrikai uralkodónak hétszáz felesége volt; gyermekei közül 77 még életben van. Legibősebb fiának négyszáz felesége van.

— Veszélyes játék. Monoron Petrovics Károly ottani lakosnak 2 éves és egy négy éves gyermeke, az általuk látott disznó ölést utánzódnok, elhatározták, hogy játék-ból ők is disznó-ölősdit, fognak csinálni, s ez éretlen elhatározást keresztül viendők, az idősebb egy hegyes és éles kést vevén elő, az ifjabb testvért lefektette s aztán a kést szájába dugta, azt keresztül döfte kis testvére nyakán, úgy, hogy életveszélyes sebet ejtett rajta.

— Nő és gyermek-gyermek gyilkosság. Bécsben borzasztó gyilkosság történt. Egy apa meggyilkolta egyetlen fiát és nejét. Egy napszám, ki feleségével régebb idő óta viszállyban élt, s végre megállapodtak abban, hogy elváljanak és a napokban kellett volna az elválásnak megtörténnie. 12 óra felé a házaspár szétosztotta csekély ingóságait, de az anya a házasságból származott gyermeket magával akarta vinni. A férj ennek ellenmondott s a gyermeket magánál akarta tartani. A szóváltást tetlegesség követte, és végre a férj fejszét ragadva így kiáltott fel: Ha nem akarod, hogy a gyermek enyém maradjon akkor ne legyen senki! s a mint e szavakat kimoná a gyermek fejére csapott a fejszével, s a fiu, halálosan talá-va, a földre rogyott. Az apa, amint fiát haldokoln látta, fölemelte a fejszét és saját halántékára mért egy súlyos csapást, a mely súlyosan megsebesítte, ezután ne-jének esett és azt is két vágással megsebesítette a fején. A szegény nő sebei oly nagyok voltak, hogy már délután egy óraker meghalt.

Irodalom.

A „Regényvilág,” e kiváló szépirodalmi lapunk most megjelent 1-ső számával fennállásnak III-ik évfolyamába lép. Őszinte örömmel üdvözljük e derék hazafias vállalatot jelenlegi disszesebb és szebb alakjában. Az eszme, mely a „Regényvilág,” létrehozásánál a kiadók szeme előtt lebegett, t. i. a pangó szépirodalomnak egy kis lendületet adni — örömmel konstatahatjuk — kezd testté válni. Legjelesebb íróink fölébredve lankadt tepedésükből oly hévvel és örömmel láttak hozzá a munkálkodáshoz, hogy rövid idő alatt tárgyalanná vált egyik része ama panasznak, mely szépirodalmunk hanyatlásáról uton útfélen hangzottatott. Most még csak az van hátra, hogy a panasz másik és nem kevésbé jelentékeny része, mely a közönségnek a szépirodalommal szembe tanusított közönyösségéről szól, rövid időn szintén eltűnjék hírlapjaink hasábjairól, irodalmi társaságaink gyűléseiről. És e tekintetben fordulnak most ismét a művelt közönséghez a válatat kiadói, fordulnak különösen a szépirodalom legbuzgobb pártolóihoz, a mű-

velt magyar hölgyekhez avval a kéréssel — támogassák őket abban a törekvésben, melynek czélja a szépirodalom iránti fogékonyt feléleszteni és hazai irodalmunk részére megnyerni mindazokat az elemeket, melyek szellemi szórakozás ezéjéből eddig nagybárra a regényirodalom külföldi — jórészt annak is legselejtősebb termékeihez fordultak. A most meginduló III. évfolyamban a „Regényvilág” közölni fogja Jókai Mór „Mind-en poklokon keresztül” cz. nagyobb regényét melynek tárgya a kereszties háborúk idejéből van merítve. Buda László eredeti képeivel illusztrálva: Mikszáth Kálmán „Ami hóseink” cz. rajzciklusát, melyben is a jeles író a palóczip nagy hóseinek vak Záhony és Gracának rajzát adja az ő szokott és anyira kedvelt humoros leírás-modorában, Dórré Tivadar eredeti képeivel, és Beniczky-Bajza Lenke jeles írónők „Tévesztett utak” cz. magyar társadalmi regényét, és a világhírű humorista Mark Twáin legújabb művét, „Koldus és királyfi” cz. robinsonadóját Fái J. Béla gondos fordításában, gyönyörű képekkel illusztrálva: Ezeknek befejeztével közölni fogja: Mikszáth Kálmán, jeles írók „Az utolsó kaloda” cz. humoros regényét, az elbeszéléseiről híres elbeszélő első regényét: Véka Lajos jeles regényírónk „Pali bácsi” cz. új társadalmi regényét; Véka Lajos cz. új társadalmi regényét; Ötvös Adólf, jeles kritikusuunk első szépirodalmi művét „Himfy halála” cz. regényét; Gabányi Árpád, „Egy krajczár emlékiratai,” cz. humoros novella ciklusát. Ezekon kívül a legújabb és legkiválóbb világirodalmi regények látnak napvilágot a „Regényvilágban, mely apróbb tárczaközleményeivel és változatos tartalmával mindenképen törekszik a művelt közönség jogos igényeit kielégíteni. — Daczára kiváló jeles tartalmának és szép kiállításának a „Regényvilág” a legolcsóbb magyar szépirodalmi közlöny. Egy-egy füzet ára 15 kr. Előzetési ára egész évre 7 frt, 80 kr fél-évre 3 frt. 90 kr. negyedévre 1 frt. 95 kr. Szerencsés gondolatnak tartjuk, hogy a kiadók a közönség óhajának megfelelően — a „Regényvilág,” ot ezenül illusztrálva adják ki és reméljük hogy a művelt magyar közönség megérdemelt pártfogásban fogja részesíteni e kiváló szépirodalmi közlönyt. Még azt jegyezzük meg, hogy a kiadóhivatal (Révai Testvérek könyvkereskedése: Budapest IV. Váci-utca II sz. és Koronaherceg utca 2 sz.) kívánatra bárkinek szívesen küld mutatványszámot és részletes előrajzot.

Megjelent az „Ön ügyvéd” 3-ik kiadásának 13-ik füzeté. (Írta Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapest.) E füzetben a beadványok bélyegre és bélyegmentesességre vonatkozó szabályok közlése után áttér a szerző a bírósági beadványokra, értekezik a bírói illetőségről általában, különösen pedig a személyi bírói illetőségről, az ügy bírósági illetőségről, a váltó és kereskedelmi ügyekben illetőségről, a végrehajás és csőd-ügyekben illetőségre, végre a kisebb peres ügyekben illetőségről és a bírói érdekeltségről. Ezután ismerteti a perbeli képviselő szabályait, különösen az ügyvédek-ze szervezetét, a az ügyvédek jogait és kötelesegeit; annak utánna a peres eljárás különböző nemzeti ismertetvén, különösen értekezik a pertári eljárásról, a keresetekről, a beadványok benyújtásának és kézbesítésének módjairól, a keresetek elintézéséről; ismerteti a pertári eljárást, és a pertárkon kötelesegeit, az egyes periratokat, nevezetesen az illetőségi kifogásokat, viszkonkeresetet, e leniratot, választ, viszonválaszt, végiratot és ellenvégiratot; végre a perbeli bizonyításról, különösen a beismerésről és okiratokról értekezik. Ezen igen érdekes füzet ára 30 kr. (Az eddig megjelent első tíz füzet külön füze, mint a munka első féléte kapható minden könyvkereskedésben. Ára 3 frt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Szivos Béla.

Hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó Tisza Körözs folyókban halászati jog három egymás után következő évekre haszonbérbe fog adatni, mire árverezni kívánók 10% bánom pénz letétele mellett a. h. 27 é. n. d. e 9 óraker Szentes város tanácstermében oartandó árverésre meghívhatnak azzal, hogy az árverési feltételek Mikecz Ferenc tanácsnoknál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Szentes, 1882. nov. 10.

Mikecz Ferenc
tanácsnok.